

Godina LXVIII
Br. 1, str. 1–306
Zagreb, 1998.

Bogoslovska
SMOTRA

KRŠĆANSKI ODGOJ MLADEŽI U HRVATSKOM DRUŠTVU

XXXVIII. TEOLOŠKO-PASTORALNI TJEDAN ZA SVEĆENIKE

Zagreb, 27.–29. siječnja 1998.

Uvodna riječ dekana Katoličkog bogoslovnog fakulteta prof. dr. Franje Šanjeka

Ekscelencijo, uzorita i preuzvišena gospodo, gospodo ministri, cijenjeni predstavnici građanskih i sveučilišnih vlasti, kulturnih i znanstvenih ustanova, poštovani predstavnici bratskih kršćanskih zajednica, prečasna gospodo kanonici i župnici, oci provincijali i časne provincialke, braćo u svećeništvu i redovništvu, predstavnici medija i svi zajedničari u naviještanju Kristove radosne vijesti...

Izuzetna mi je čast i vrlo ugodna dužnost pozdraviti Vas u ime Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, organizatora tridesetosmog Teološko-pastoralnog tjedna, posvećenog kršćanskom *odgoju mladeži u hrvatskom društvu*.

Tijekom trodnevnog druženja upoznat ćemo se s problemima i stremljenjima mlađih ljudi u osvit trećeg tisućljeća kršćanstva. Ugledni predavači podsjetit će nas na vrijednosne orijentacije suvremene mladeži u Europi i na hrvatskim prostorima, njihovu zainteresiranost za Crkvu, Svetu pismo, teologiju i društvena gibanja na kraju dvadesetog stoljeća i drugog milenija kršćanske opstojnosti. Podsjetit će nas na idejna lutanja, društvenu nesigurnost i tjeskobu mlađih pred budućnošću.

Istina, današnja mladež nije imuna na drogu, nasilje, svijet tlapnji, tajnih ezoteričnih društava, satanizma i sličnih pribježišta da se zaboravi okrutna stvarnost. Pa ipak, usprkos brojnih poteškoća, današnji mlađi ljudi kadri su iskazati povjerenje, vjernost, ljubav. Odgovornost je na nama: možemo li im posvjedočiti nježnost, razumijevanje, ne priječiti im odrastanje, podsjetiti ih na beskrajnu strpljivost koju Stvoritelj iskazuje nama, djelu svojih ruku.

U kolovozu 1997. u Parizu se okupilo više od milijun mlađih iz cijelog svijeta. Predstavnici svih naroda našeg planeta došli su se družiti u ime Kristovo. Mlađi kršćani različitih jezika, kultura i boje kože, neraskidivo povezani evanđeoskim pozivom bratske ljubavi, blistajući od zadovoljstva da sreću pripadnosti

Kristovoj Crkvi podijele sa svojim vršnjacima, pripadnicima drugih religijskih sustava, kao znak jedinstva u traženju Boga.

Ujedinjeni ali različiti, mlađi iz svih kontinenata okupili su se oko Petra nasljednika Ivana Pavla II., neumornog navjestitelja Riječi Božje, koji ih razumiće i podržava da odlučno usmjeri svoj hod prema budućnosti: »Ne bojte se uložiti svoj život za mir i pravdu, jer znate da je Gospodin s vama na vašem putu!«

U srcima mlađih je mir Kristov, zalog istinskog mira za svakog čovjeka. Is-kustvo nas uči kako se ta fascinantna riječ teško ostvaruje. Koliko smo se puta okupljali u ime mira da bi se toliko željeni mir rasplinuo u novim krvavim sukobima.

Naša hrvatska mladost nas je u ovom zadnjem desetljeću podsjetila na slobodu i dostojanstvo, ideale koji su nesebičnom žrtvom i vlastitom krvlju izvoreni. Na zidovima školskih ustanova i na stadionima diljem 'Lijepe naše' ugravirana su imena onih koji su nesebično i velikodušno položili svoje živote za Hrvatsku i svojom žrtvom zacementirali njezinu slobodu i neovisnost.

U sivilu svakidašnjice susrećemo odsutnost i poteškoće, ali i neizmjerniju vitalnost, solidarnost i skrb za potrebne. Domovinski je rat pokazao da ta životna snaga i polet nisu tek trenutne iluzije. Usredotočene na Krista, Spasitelja svijeta, one rađaju nadom, ponosom kršćanina koji ne želi vladati i zagospodariti drugima, već svoje stvaralačke snage uložiti u izgradnju civilizacije ljubavi i razumjevanja.

Znajući da je Krist došao da imamo 'radosti u izobilju', mlađi su svjesni da naša radost nema smisla ako je ne prihvatimo kao naše duhovno poslanje, našu evanđeosku misiju. Iz te radosti oni crpe sigurnost da ovaj naš svijet nije ni ružan ni tužan i da ga vjerom možemo preoblikovati u poziv na stvaralaštvo i rad, život u zajedništvu, sigurnost da je Bog s nama. Mlađi znaju da je vjera u Krista raspeta i uskrslog od mrtvih temelj našeg bratskog predanja služenju bližnjemu. Vjera pojedinih kolebljiva je i krhkta, ali u noći svijeta ona rađa svjetlo neizmjerne nade u bolje sutra.

Na pragu trećeg tisućljeća papa Ivan Pavao II., istinski prijatelj hrvatskog naroda i izuzetno važan čimbenik u priznavanju Republike Hrvatske, upućuje nam riječi ohrabrenja: »Ne savijajte glavu! Neprijatelji slobode naš bi očaj protumačili svojom velikom pobjedom. Stoga, ne gubite nadu. Njihova je zima, a naše proljeće. S Božjom pomoću!«

Pozdravi i brzojavi

Pozdravni govor Josipa Bozanića, nadbiskupa zagrebačkog i velikog kancelara KBF-a

Srdačno pozdravljam sve sudionike ovog Teološko-pastoralnog tjedna za svećenike. Pozdravljam užorite kardinale, preuzvišenog apostolskog nunciјa u Republici Hrvatskoj, oce nadbiskupe i biskupe, predstavnike sestrinskih kršćanskih crkvenih zajednica, poštovane ministre, braću svećenike i redovnike, redovnice i vjernike laike te cijenjene goste.

Zahvaljujem našem Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu što po 38. put organizira ovaj nacionalni skup.

Na prijedlog Hrvatske biskupske konferencije ovogodišnji Teološko-pastoralni tjedan posvećen je kršćanskom odgoju mlađeži u hrvatskom društvu.

Mladi danas očituju duboku potrebu za smisлом i pokazuju znakovite čežnje za ljudskim životom koji je bogatiji bitnim sadržajima. Ali u isto se vrijeme predstavljaju zbumjeni te upadaju u mnoge kontradikcije i praznine. Neodgovorno je za to okriviti samo njih, ili samo odrasle. A nema ni smisla bacati krivnju na cjelekupno društvo. Treba, naime, uvidjeti odgovornost svih i svakoga pojedinoga, kako bi svi zajedno tražili bolje putove zalaganja u većem nastojanju i solidarnosti.

Mlađež danas raste u društvu koje postaje sve oporiće. Oni su napastovani etičkim i moralnim relativizmom koji ih dovodi do duhovnih praznina o čemu često govori papa Ivan Pavao II. S druge strane osjeća se u mladih velika glad za duhovnim vrednotama, za poštenjem, povjerenjem i altruizmom.

Postavljajem pitanje: ima li dovoljno mjesta za mlađe, osobito za njihova temeljna pitanja, u našem društvu i u našoj Crkvi? Jesu li naše društvo i Crkva ovih posljednjih godina previše zauzeti sami sobom, pa se ne stignu na pravi način posvetiti mlađima?

Dragi svećenici, dragi odgojitelji naše mlađeži, vrijeme je kratko. Mladi nemaju strpljenja čekati. Trebamo oko naših crkava tražiti nove ambijente i prikladne prostore gdje ćemo poklanjati svoje vrijeme mlađima i s mlađima. Neka ova godina Duha Svetoga bude blagoslovjeni poziv da se više otvaramo slušanju Duha Božjega koji djeluje u našoj mlađeži. Neka nas ljubav Kristova požuruje danas i uvijek.

Želim da nam ovaj Teološko-pastoralni tečaj o kršćanskom odgoju mlađeži u hrvatskom društvu bude novo obogaćenje i dade korisna usmjerenja svima koji imaju odgojne zadatke u Crkvi i društvu te da pruži nove poticaje za djelotvorno promicanje ljudskog i kršćanskog rasta naših mlađih generacija.

Pozdravni govor kard. Vinka Puljića, nadbiskupa vrhbosanskoga

Draga eminencijo, ekscelencije, braćo misnici, redovnici i redovnice, draga braćo i sestre, poštovana gospodo iz državnih i društvenih djelatnosti, iz znanstvenih i kulturnih te svake druge djelatnosti.

Na poseban način pozdrav domaćinu i organizatorima ovog Tečaja, svim predavačima. Želim Vas pozdraviti u svoje osobno ime i na osobit način u ime razapete Crkve Bosne i Hercegovine koja živi iz vjere u uskrsnuće; pozdraviti i zaželjeti uspjeh ovog Tečaja. Radujem se ovoj temi i upravo malo prije mons. Bozanić, naš biskup, reče kako mladi traže smisao. Ja bih htio ovdje staviti naglasak na nas, podsjećajući vas na ono prvo Papino pismo koje je uputio nama svećenicima za prvi Veliki Četvrtak, kako smo mi odgojitelji savjesti, a to je najveći i najteži zadatak. Ovih sam dana čitao sam jedno razmišljanje predsjednika Havela o društvu, o razvoju društva i o problemu odgovornosti u društvu i stalno nosim tu misao. Zapravo, mi koji se osjećamo dužnima odgajati buduće generacije, da bi bili ljudi od povjerenja i kredibiliteta, upravo je ta misao predsjednika Havela jedna od važnih: koliko smo ljudi od povjerenja, koliko suodgovornost ugrađujemo u društvo. Odgovornost pred istinom, pred dobrotom, pred čovjekom, pred moralom, pred svime onime bez čega nema cijelovitoga čovjeka.

Zato se radujem da će ovi ljudi od znanosti, razmišljanja, ovdje pred nas iznijeti barem dio onoga što će izazvati kako da suodgovornost preuzmem i ponesemo u društvo, jer mladi od nas očekuju da im pružimo sadržaj, kako reče malo prije mons. Bozanić – mladi očekuju sadržaj. Ali, najviše će utjecati ono što nosimo, a ne ono što govorimo; iz čega govorimo. Zato se radujem da će ovo razmišljanje koje će ovih dana ovdje zaživjeti, izazvati bogatstvo duha iz čega ćemo tim mladima govoriti, pa će nam istinski povjerovati. Zato želim da što manje bude proklinjanja tame, a što više paljenja svjetla, svjetla vjere u Uskrsloga, svjetla Duha Svetoga, svjetla kojim moramo biti sami zapaljeni, da bismo mogli gorjeti. U tom duhu želim uspješan rad. Hvala.

Pozdravni govor apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj Giulia Einaudia

Soltanto due riflessioni brevi. La prima riflessione è la mia gratitudine per questo incontro e ringrazio sentitamente il padre Šanek per l'invito che non sol tanto quest'anno, ma già negli anni precedenti mi ha fatto, per incontrarmi coi voi, cari sacerdoti della Croazia. Il mio pensiero in questo momento va al Santo Padre, che per la gioventù, di cui tema voi considererete nell'incontro di quest'anno è un tema di grande importanza non soltanto per la Croazia ma per l'intera Chiesa e per l'umanità. Il Santo Padre è preoccupato non soltanto per i giovani, ma per chi i giovani rappresentano nel futuro dell'umanità e della Chiesa. Perciò il suo messaggio è rivolto anche a noi, a noi che non abbiamo più

vent'anni di una volta, che però condividiamo con i giovani le speranze e la fiducia nel futuro della vostra cara patria. Vorrei soltanto richiamare un pensiero del Santo Padre nel discorso che fatto al Corpo diplomatico il giorno 10 di gennaio, quando, parlando della sua preoccupazione per i problemi del mondo, per la gioventù, per i problemi politici, il Santo Padre ha anche fatto un richiamo molto dettagliato per tutte le nazioni del mondo che soffrono in modo speciale l'oppressione e la mancanza della pace e della giustizia. E ha fatto un appello speciale anche per la Bosnia ed Erzegovina, dicendo che la situazione nella Bosnia è ancora precaria per molti motivi e soprattutto per il ritorno dei profughi. Croazia, quest'anno ha vissuto già un anno di pace, e quindi si può aprire più generosamente verso i paesi suoi confinanti, e quindi anche può dare ai suoi fratelli della Bosnia ed Erzegovina un aiuto più consistente e più assiduo.

Il secondo pensiero riguarda la situazione nostra della Chiesa in Croazia. Io ho seguito sempre con molta trepidazione, con molta ansia, con molto affetto e amore l'evolversi della situazione nel vostro caro paese. Abbiamo avuto in quest'anno trascorso dei cambiamenti molto significativi. Voi li avete vissuto e continuate a viverli. Voi sappiate che, quanto avviene nella Chiesa è la sollecitudine paterna del Papa che lo vuole.

Quindi, lascio a voi tutti, cari fratelli sacerdoti, cari confratelli vescovi, autorità dello stato, autorità delle nostre Chiese consorelle il saluto e la benedizione paterna e affettuosa del Santo Padre, perché questa settimana sia una settimana di proposta riflessione per il bene della Chiesa, per il bene della gioventù croata e per il bene della Chiesa universale. Grazie.

Prijevod pozdravnoga govora Apostolskoga nuncija:

Želim izreći tek dvije kratke misli. Prva se odnosi na moju zahvalnost za ovaj susret, te stoga srdačno zahvaljujem ocu Šanjeku za poziv, koji mi je uputio ne samo ove godine već i ranijih godina, da bih se susreo s vama, dragi hrvatski svećenici. Moja je misao u ovom trenutku usmjerena prema Svetom Ocu koji se brine za mladež o kojoj ēete razmišljati i raspravljati u svojem ovogodišnjem susretu, kao o temi od velike važnosti ne samo za Hrvatsku, već za čitavu Crkvu i čovječanstvo. Sveti Otac brine ne samo za mlade, već i za ono što mladi predstavljaju u budućnosti čovječanstva i Crkve. Zbog toga se njegova poruka odnosi i na nas, na nas koji više nemamo dvadeset godina kao nekada, ali s mladima dijelimo nade i povjerenje u budućnost vaše drage domovine.

Želio bih spomenuti samo jednu misao Svetoga Oca iz govora kojega je održao Diplomatskom zboru 10. siječnja, kada se, govoreći o svojoj brizi u vezi sa: svjetskim problemima, s mladima, s političkim poteškoćama, na detaljan način osvrnuo na sve narode svijeta koji na poseban način trpe tlačenja i nedostatak

mira i pravde. Posebni je poziv uputio i za Bosnu i Hercegovinu, rekavši kako su prilike još uvijek nestabilne iz različitih razloga, a osobito glede povratka progna- nih. Hrvatska je ove godine živjela godinu mira i sada se može velikodušnije otvoriti susjednim zemljama te svojoj braći u Bosni i Hercegovini dati čvršću i značajniju pomoć.

Moja se druga misao odnosi na naše prilike Crkve u Hrvatskoj. Uvijek sam s puno gorljivosti i brigom, s privrženošću i ljubavlju slijedio razvoj prilika u vašoj dragoj zemlji. U protekloj smo godini bili svjedoci mnoštva značajnih promjena. Preživjeli ste ih i nastavljate ih živjeti, a ujedno znate da je sve što se događa u Crkvi predmet očinske brige Svetoga Oca.

Stoga vam, draga braćo svećenici, draga subraćo biskupi, državne vlasti, predstavnici sestrinskih Crkava, upućujem pozdrav i srdačni očinski blagoslov Svetoga Oca, kako bi ovaj Tjedan bio tjedan plodonosnoga razmišljanja na dobro Crkve, mlađeži i sveopće Crkve. Hvala.

Pozdravni govor prof. dr. Marijana Šunjića, rektora Sveučilišta u Zagrebu

Cijenjeni i ugledni skupe,

i ove godine s ponosom pozdravljam na početku; ponosan zato što ga organizira Katolički bogoslovni fakultet, opet integralni dio Hrvatskog sveučilišta, kao što je bilo na početku, evo, hvala Bogu, i opet smo zajedno u ovom velikom poslu duhovne i znanstvene obnove hrvatskog naroda.

Iskreno mislim da nema važnije teme od ove koja je pred nama: o odgoju, kršćanskom odgoju hrvatske mlađeži ovisi naša sadašnjost, još više ovisi naša budućnost. Sveučilište je u vertikali izobrazbe mlađih ljudi na najvišem stupnju, ali kao dio intelektualne izobrazbe, međutim, ono što je važno, ono gdje je Sveučilište zapravo završna faza, to je pitanje odgoja mlađeži. Mi već dobivamo praktički gotove ljude. Neću ovđe spominjati da je odgojna komponenta sveučilišnoga rada do sada bila zanemarena ne samo u Hrvatskoj, nego i u svijetu, ali posebno u Hrvatskoj. Ali, dok smo mi najviša intelektualna instanca, odgoj mlađih ljudi zbiva se daleko prije i u daleko širem ambijentu.

Zato mi, koliko god se trudimo, a evo i ovo je dio jednoga takvoga napora, ovisimo (u odnosu na mlađe ljude koje dobivamo) o čitavom društvu, prije svega o zajedničkom naporu svih odgojno-obrazovnih institucija. U duhovnoj obnovi hrvatskoga naroda, što sam često ponavljaо, i Crkva u užem smislu ali i Crkva u širem smislu, u kojem smo mi svi Crkva, mora sudjelovati. I tu Sveučilište onda očekuje suradnju, jednu dugoročnu, važnu suradnju i stoga, ovaj Tjedan nije samo akademski događaj. Ovaj Tjedan i rezultati ovoga Tjedna, te ovakvih Tjedana, i svega onoga što se zbiva između ovakvih Tjedana, određuju kakva će biti budućnost hrvatskoga naroda i zato iskreno od srca želim uspjeh ovom skupu. Hvala.

*Pozdravni govor prof. dr. Jure Radića,
potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske*

Uzoriti oci kardinali, preuzvišeni oci nadbiskupi i biskupi, dragi svećenici i redovnici,

Radosno vas pozdravljam u ime hrvatskih državnih vlasti, želeći vam uspješni radni tjedan, ali još više, želim vam uspjeh u radu na onom polju koji je tema ovog Tjedna, uspjeh u radu s mladima. Iza nas je vrijeme rata, vrijeme stradanja, iza nas je vrijeme bitke za hrvatsku slobodu. Započeli smo vrijeme obnove, vrijeme razvijanja, vrijeme pogleda u budućnost. I, u tom vremenu obrane domovine, naša je mladost bila prisiljena prebrzo odrasti, naša je mladost morala, još nejaka, s puškama u rukama u rovove, da bi obranila slobodu, da bi obranila domovinu i zato ta mladost, s pravom, od nas, od svih nas, od čitavog hrvatskog društva očekuje pravo uzdarje.

Mi smo u ovom vremenu stvaranja hrvatske države s pravom proklamirali i ozakonili odvojenost Države od Crkve i vjerskih zajednica, ali evo jednog polja na kojem nam valja iskreno i otvoreno surađivati, na kojem moramo do kraja biti suradnici. Očevo i majke i njihovi svećenici, škole, Crkva, sve institucije moramo biti usmjereni da mladima ponudimo prave temelje i pravi put u budućnost i budimo u tome svi jasni: mi smo za civilizaciju života, ne za civilizaciju smrti, mi smo za civilizaciju ljubavi, ne mržnje, vjesnici dana, ne noći, pravih vrijednosti, onih koje izrastaju iz Višeslavove krstionice, koje je naš narod, uz pomoć svoje Crkve, tako brižno gradio i čuvao, a ne za trule ponude koje nam mnoge zemlje suvremenog svijeta danas nude.

Usmjerimo, dakle, zajedno našu mladost u ona polja i one djelatnosti gdje su prave vrijednosti i tada ćemo znati i moći zajedno izgraditi ono u što smo se usmjerili i ono za što smo prave temelje stvorili stvaranjem hrvatske Države, tj. iskrenu pravu budućnost. Živjeli!

Pozdravni govor gde Ljilje Vokić, ministrici za prosvjetu i šport

Gоворити некон Потпредсједника владе мислим да је врло неизахвално, но ја вас, узорити очи кардинали, очи надбискупи и бискупи, dragi svećenici, srdačno pozdravljam u име Министарства просвјете које можда, уз вас, највише скрби о младима. Pozdravljam вас и у своје особно име. Izražavam zahvalnost na jednoj rečenici коју је изрекао наш Nadbiskup, отац Bozanić, rekavši: 'otvorite prostore u okviru crkava gdje će dolaziti mlađi', а ја бих [dodataj] само једну rečenicu. Zamislite dijete i dolazi kući i nema mame, nema oca дома и он се upali televiziju. На телевизији знајте што може видjetи и он је само и изгубљено. Али ако има тамо један свештеник или часна сестра који ће га са srcem примити, онда ће он hrлити та-

mo. Sjetite se svoga djetinjstva. Zato smo danas to što jesmo, jer smo imali dobre svećenike – i otvorite prostore. Hvala Vam, oče Nadbiskupe, što ste to napomenuli.

Pozdravni govor dr. Branka Lovreca, predsjednika Baptističkih Crkava

Ukazana mi je ponovno velika čast da pozdravim ovdje nazočne uzorite kardinalne, oce nadbiskupe i biskupe i sve vas ovdje kao duhovnu snagu našeg naroda. Sjećam se, prije mnogo godina, kada sam bio mlad, da je vladao jedan slogan koji je rekao: *Isus da, Crkva ne*. Bilo je to dosta tragično u našoj zemlji, jer je vladala drugačija atmosfera i mladi su se nekako ponijeli za tim sloganom. Ja mislim da je danas vrijeme da mi kažemo: *Isus da – u Crkvi*. I mislim da na nama svima kršćanima, bez obzira koje konfesije i koje prezime nosimo imamo isto ime, a to je ime Kristovo, da pomognemo mладимa da otkriju jedan novi svijet, da otkriju Isusa Krista kao osobnog Spasitelja, da se pouzdaju u Boga Oca, da traže snagu Svetoga Duha. Ova je tema vrlo zanimljiva i mislim da je svake godine pogodjena. Moramo biti optimisti, a vjerujem da taj optimizam dolazi iz onoga što je ova godina proglašena 'Godinom Svetoga Duha' ...

Pozdravni govor doc. dr. Marina Škarice, rektora Teologije u Splitu

Čast mi je u ime Teologije u Splitu pozdraviti sve vas sudionike ovog Teološko-pastoralnog tjedna.

Tema ovogodišnjeg tjedna veoma je važna i znakovita. Kršćanski odgoj mlađeži gorući je problem na cijelom svijetu pa i u našoj domovini. Taj odgoj moguće je jedino na čvrstoj, proživljenoj, sazreloj, prihvaćenoj vjeri. A vjera je veliki problem mlađih. Kako čovjek odrasta tako se postupno gubi vjera dječaštva, kad je bilo tako lako vjerovati. Ako kod mlađog ili odraslog čovjeka ostane vjera djetešta, postaje djetinjasta, naivna, nepostojana, utemeljena na osjećaju i fantaziji, i zato se vrlo brzo odbacuje. Vjera treba rasti i dozrijevati zajedno sa osobnošću, treba postajati muževna, čvrsto utemeljena na razumu i volji da bi se mogle pobijediti sve sumnje; treba sazreti u čvrsta uvjerenja, i tako biti sposobna da se odupre mnogim izazovima kojima će biti izložena; ona treba postati više život nego obred ili ceremonija, više bitnost nego površno znanje, više osvjedočeni način mišljenja i življenja nego običaj ili tradicija.

Nažalost živimo u vremenu i ambijentu kad je takva vjera u velikoj opasnosti. Naše vrijeme je vrijeme komoditeta, uživanja, konsumizma, razbludnosti, droge, nespremnosti za bilo što što zahtijeva napor, žrtvu, gospodarenje sobom. Zato i mogi mlađi žive prepušteni takvom životu u neprestanoj dosadi. Ne žele i ne trude se da postanu odrasli i odgovorni ljudi, a time i ozbiljni kršćani. Ako su i

sačuvali vjeru, ona je kod mnogih uglavnom površinska, ne zahvaća dublje u život. Neki su je posve izgubili. Jedan takav mladić piše: »Svi rade, svi zarađuju. Svatko ima hladnjak, svoj televizor, svoj automobil najnovijeg tipa. *Ali mi ne vjerujemo ni u što.* To je strašna istina. Živimo kao sjene u svijetu koji nije naš. Veliki automobili, partie besbola, whisky, plesna natjecanja ne mogu nam biti dovoljni. Tada se pojavljuje dosada... *Mi ne živimo.* Prividno smo jaki, dapače svježi, čak nam zavide. Ali ako nam se dogodi bilo što – neka neugodnost, klonulost – propadamo. Jer nemamo ništa za što bismo se uhvatili.«¹

Stoga je potrebno današnjoj mlađeži prikazati radosnu evanđeosku poruku kao navještaj radosti, navještaj života koji se isplati živjeti, jer će zadovoljiti njihova očekivanja i tako osmislići njihov život. Potrebno je mlađima omogućiti da sami otkriju, da kršćanska vjera i život po njoj, umjesto da im život učini dosadnim i nevrijednim, da ga upravo ona osmišjava, čini sretnim i radosnim. Vjera će im pomoći da postanu potpuno slobodni, da postanu gospodari svoje slobode i da je odgovorno upotrebljavaju, birajući i odlučujući se za ono što je dobro. Jedino na taj način mogu postati zreli ljudi i autentični kršćani.

Put do toga nije ni lagan ni jednostavan. Treba im ga neumorno pokazivati. I ovaj Tjedan želi nam svima pomoći da u tome što bolje uspijevamo. Bog dao da svi ovdje dobijemo i smjernice i jaki poticaj za to! Da bismo mogli predati našoj mlađeži neoslabljenu baklju vjere, koju smo primili od naših pradjedova. To će biti garancija sretnije budućnosti i moralne obnove našeg naroda i domovine. Hvala!

Pozdravni govor Marka Matića SJ, Nadstojnika FTI-a

Već trideset osam godina Katolički bogoslovni fakultet priređuje Teološko-pastoralni tjedan za svećenike Katoličke crkve u Hrvata. Jedna od osnovnih značajki tog ustrajnog i hvale vrijednog pothvata jest aktualnost tema. Ostajući na liniji Drugog vatikanskog sabora organizatori su svake godine pokazali da imaju dar čitanja znakova vremena. To potvrđuje i ovogodišnji izbor »*Kršćanski odgoj mlađeži u hrvatskom društvu*«. Tema krije u sebi brigu i ljubav Crkve za mlađe i za domovinu. Mislim da će i sami mlađi to uočiti i biti Vam zahvalni. Veseli nas da će nam o tome govoriti relativno mlađi stručnjaci koji po naravi stvari bolje poznaju mlađe i njihove probleme. Očekujemo da će nam u trinaest predavanja kroz ova tri dana približiti svijet mlađih na izmaku drugog tisućljeća u Europi i u Lijepoj našoj. Nadamo se da će nam pokazati da kršćanski odgajati mlađe znači dovoditi ih Kristu. Neprolazna je ona sv. Hilarija: »Nil mundo tam periculosum quam non recepisse Christum – Ništa nije za svijet tako pogubno kao ne primiti Krista.« To vrijedi i za mlađe i za hrvatsko društvo.

¹ G. Barra, *Come presentare la fede ai giovani d' oggi*, Gribaudo Ed., Torino 1969., str. 13.

Pozdravi

U ime Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove kao i u ime Filozofskog fakulteta iste Družbe pozdravljam cijenjeni skup, čestitam organizatorima i želim uspjeh.

Brzojav sv. Ocu Ivanu Pavlu II.

Sua Santità
Giovanni Paolo II
Città del Vaticano

Santo Padre,

più di 600 sacerdoti di Croazia e di Bosnia e Erzegovina sono radunati alla XXXVIII-a settimana teologico-pastorale organizzata dalla Facoltà Cattolica di Teologia dell'Università di Zagreb. Il tema della Settimana di quest'anno riguarda i giovani: »L'educazione cristiana dei giovani nella società croata«. Ben conscienti che i giovani d'oggi sono portatori ed edificatori sia della società che della Chiesa, alle soglie del terzo millennio in questo raduno auspichiamo ripensare al livello teologico e scientifico la pastorale giovanile nelle circostanze nuove della società.

Noi siamo riconoscenti per ogni intercessione che la Sua Santità fa per i giovani nonché per i buoni rapporti fra gli uomini e per la giustizia sociale. In modo speciale noi siamo riconoscenti per la solidarietà umana e pastorale che la Sua Santità porge a noi sacerdoti insieme ai fedeli in Croazia e in Bosnia e Erzegovina.

Con le espressioni di un profondissimo rispetto preghiamo la Sua benedizione Apostolica.

Zagreb, il 27 gennaio 1998

*mons. Josip Bozanić
Arcivescovo di Zagreb*

Sveti Oče,

više od 600 svećenika iz Hrvatske, te Bosne i Hercegovine okupilo se na 37. Teološko-pastoralni tjedan, koji organizira Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Ovogodišnja tema Tjedna je »Kršćanski odgoj mladeži u hrvatskom društву«. Svjesni da je sadašnja mladež nositelj i graditelj kako društva tako i Crkve početkom trećeg tisućljeća, želimo znanstveno-teološki promišljati pastoral te mladeži u novim društvenim okolnostima.

Zahvalni smo za svako vaše zauzimanje za mladež, za dobre međuljudske odnose i za socijalnu pravdu. Osobito smo zahvalni za ljudsku i pastirsку solidarnost s nama i našim vjernicima u Hrvatskoj, te Bosni i Hercegovini.

S izrazima dubokog poštovanja molimo Vaš apostolski blagoslov.

U Zagrebu, 27. siječnja 1998.

Brzojav Marijana Oblaka, nadbiskupa zadarskog u miru

Poštovani gospodin prof. dr. Franjo Šanjek, dekan KBF-a

Poštovani gospodine Dekane,

radu XXXVIII. teološko-pastoralnog tjedna za svećenike, od 27. do 29. siječnja 1998. godine, usredotočenomu na važnu i suvremenu temu *Kršćanski odgoj mladeži u hrvatskom društvu*, želim obilje svjetla Duha Svetoga i blagotvorni uspjeh.

Organizatorima, predavačima i svima sudionicima pozdrav i blagoslov u Gospodinu.

Brzojav Ilike Janjića, biskupa kotorskog

Poštovani sudionici tjedna!

Mladost je gladna idea, duhovnih vrijednosti. Crkva u Hrvata ne bi smjela u ovim demokratskim gibanjima izgubiti to blago budućnosti ...

Presiti smo labirinta mraka, lutanja i raznih erupcija zalâ ... Treba nam više svjetla odozgor, treba nam više orijentira, treba nam više zdravoga duha. Sve se to nalazi u riznici Crkve što nam je naš Učitelj ostavio i poslao nam je Duha odozgor koji će nas učiniti sposobnima za erupciju dobrote ...

Uzoritog kardinala Franju Kuharića, umirovljenog nadbiskupa zagrebačkog, sve prisutne Nadbiskupe i biskupe, organizatore Tečaja, cijenjene predavače, te sve slušateljstvo u prvom redu svećenike srdačno pozdravljam iz ovog prelijepog zaljeva Svetaca.

Brzojav Vatikanskog državnog tajništva

A Sua Eccellenza Reverendissima

Mons. JOSIP BOZANIĆ Arcivescovo di Zagabria

Eccellenza Reverendissima,

in occasione dell'apertura della XXXVIII Settimana Teologica Pastorale, promossa dalla Facoltà Cattolica di Teologia dell'Università di Zagabria e dedi-

cata all' »*Educazione cristiana dei giovani nella società croata*«, Ella, unitamente ad oltre 600 sacerdoti ed operatori pastorali della Croazia e della Bosnia ed Erzegovina presenti a tale lodevole iniziativa, ha voluto esprimere al Santo Padre devoti sentimenti, manifestandoGli viva riconoscenza per il Suo costante impegno nella promozione della pastorale giovanile e per la Sua solidarietà umana e pastorale con la Chiesa che è nella Croazia e nella Bosnia ed Erzegovina.

Il Sommo Pontefice, che ha apprezzato tale premuroso gesto, ringrazia Vostra Eccellenza ed auspica che il tema dibattuto contribuisca ulteriormente ad un rinnovato slancio pastorale nei confronti delle giovani generazioni croate.

Nell'augurare che i giovani croati alle soglie del terzo Millennio cristiano siano sempre aperti agli insegnamenti del Vangelo nelle proprie famiglie, nelle comunità parrocchiali e nelle scuole, in armonia con la nobile e ricca storia cristiana del loro popolo, il Successore di Pietro invoca dal Signore, per l'intercessione della Santissima Madre di Dio, che essi possano diventare membri coscienti e responsabili della Chiesa e costruttori di una società che sappia rispettare e sviluppare i veri valori umani e cristiani.

In pegno di ciò, Sua Santità volentieri imparte l'implorata Benedizione Apostolica a Lei ed a tutti i partecipanti alla Settimana.

Profitto della circostanza per confermarmi con sensi di distinto ossequio
dell'Eccellenza Vostra Rev.ma
dev.mo † Giovanni Battista Re Sost.

Preuzvišeni gospodine,

prigodom otvaranja XXXVIII. Teološko-pastoralnoga tjedna kojega je organizirao Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i koji je bio posvećen *Kršćanskom odgoju mladih u hrvatskom društvu*, Vi ste, zajedno s preko 600 svećenika i pastoralnih djelatnika nazočnih tom pohvalnom skupu, Svetomu Ocu izrazili poštovanje, očitujući mu živu zahvalnost za njegovu neprestanu zauzetost u promicanju pastoralna mladih i za njegovu ljudsku i pastoralnu solidarnost s Crkvom u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini.

Sveti Otac, koji cijeni ovu gestu punu pažnje, zahvaljuje Vašoj Preuzvišenosti i želi da tema o kojoj se raspravljalo, pridonese obnovljenom pastoralnom zamahu u odnosu s mladim hrvatskim naraštajima.

U želji da hrvatska mlađež na pragu trećega kršćanskoga tisućljeća bude uvjek otvorena evanđeoskomu nauku u svojim obiteljima, u župnim zajednicama i u školama, u skladu s časnom i bogatom kršćanskom povijesti svojega naroda, po zagovoru Presvete Bogorodice, Petrov nasljednik moli od Gospodina da ti mladi

postanu savjesni i odgovorni udovi Crkve i graditelji društva koje zna poštivati i razvijati istinske ljudske i kršćanske vrijednosti.

Kao zalog tomu Sveti Otac rado podjeljuje apostolski blagoslov Vama i svim sudionicima ovoga Tjedna.

Koristim prigodu da Vašoj Preuzvišenosti izrazim svoje osjećaje poštovanja.

† Giovanni Batista Re

Substitut